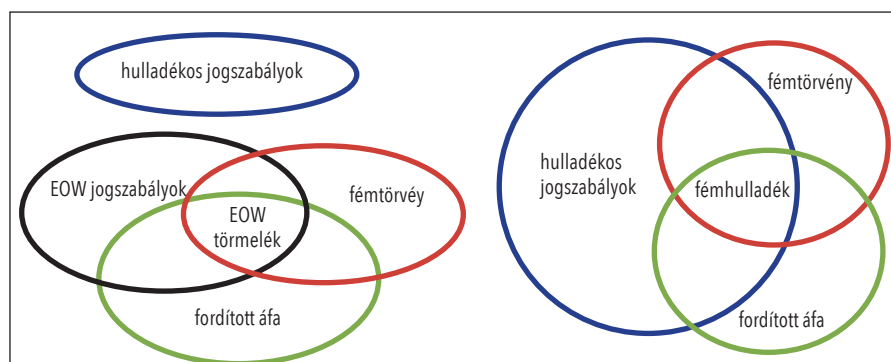

Törmelék státuszban 2.

Előző számunk fémrovatában a Hulladékstátusz vége (End of waste vagy EOW) fémek, azaz fémtörmelékek kezdeti, de máris rögzös útvjáról adtunk hírt. Arra keressük ezúttal is a választ, hogy milyen okok gátolják vagy segíthetik az EOW törmelékek elterjedését.

A piaci szereplők közül legnagyobb számban (bár ez a szám csekély) fémhulladék kezelő cégek szereztek EOW tanúsítást az utóbbi években. A hulladékkezelő az alábbiakat mérlegeli: mibe kerül és mit nyerek, ha a hulladékból EOW törmelékét állítok elő? A hulladékom kikerül ugyan a hulladékgazdálkodási szabályozás alól, de marad továbbra is a fémtörvény és a fordított áfa szabályozás hatálya alatt. Ez nagyon is jól van így, különben a visszaélések melegyágya lenne a fémtörmelék. Nem kell határon át történő szállítási jelentéseket körmölni, viszont egy „kvázi ISO audit szerű” EOW tanúsításnak meg kell felelni, illetve ezt követően az EK rendeletek szerint kell dokumentálni a törmelék sorsát. Vannak tehát érvek pro és kontra.

A fémhulladék kontra fémtörmelék jogi helyzetét az alábbi egyszerűsített ábra szemlélteti.

Az ábra annyiban csalóka, hogy az EOW törmelékekre ugyan értelemszerűen nem vonatkozhatnak a hulladékgazdálkodási jogszabályok, azonban a környezetvédelmi hatóságok hulladék-

gazdálkodási részlegei rendszeres és részletes adatszolgáltatást kérnek – a hulladéktv. 10. § (5) bekezdésével ellentétesen – az EOW minősített cégektől. Tehát egyik oldalon ott vannak a meglehetősen passzív fémhulladék feldolgozók, akiknek nem érdeke, hogy EOW törmelékot vegyenek (erről előző számunkban írtunk). A másik oldalon pedig ott találhatóak a hulladékkezelők, akiknek az EOW minősítéshez nagyságrendileg olyan adminisztrációt kell végezniük, mintha hulladék státuszban hagyták volna az anyagot.

Egyes vélemények szerint új irányokat nyithat meg az EOW minősítés területén, hogy lehetőség van értékesíteni ezeket a törmelékeket az EU-n kívüli, nem OECD országokba is, olyanokba, ahova eddig a helyi szabályozások alapján a hulladékbevitelt külön engedélyhez (notifikációhoz) köttették, vagy akár megtiltották. Ez esetben felmerül viszont a kérdés, hogy az

zeket) tudnak kiválogatni és legálisan értékesíteni.

Az EOW jogszabály és minősítés azonban nem erről szól, erre nem alkalmas. Az EOW minősített fémnek a hulladékkezelő/EOW termelőtől a fémfeldolgozóhoz kell jutnia. Senki nem vállalhat jogi és termékfelelősséget olyan hulladékból kiválogatott fémek termékként történő eladásáért és használatáért, amelyek megjelenésükben, minőségükben, fizikai paramétereikben darabonként minden esetben eltérőek. Nem szabad megfedkezünk arról, hogy a jogszabályok csak olyan fémhulladék EOW minősítését engedélyezik, amelyeket meghatározott célra, rendeltetésszerűen, általános jelleggel használnak, illetve megfelelnek a rendeltetésére vonatkozó műszaki követelményeknek és a rá vonatkozó jogszabályi előírásoknak, szabványoknak. Ezeknek a kritériumoknak esetileg történő változtatással és értékesítéssel véleményem szerint nem lehet megfelelni, csupán acélművi vagy egyéb öntödei szabvány alapján történő értékesítéssel.

Az EOW minősítések elterjedésének kulcsát továbbra is a vevői/keresleti oldalon látom. Ha a feldolgozó (acélmű, öntöde) nem veszítené el a környezetterhelési járuléksökkentési kedvezményét EOW törmelék vásárlásakor, az lökést adhatna a törmelék státusz elterjedésének.

Ehhez csupán arra lenne szükség, hogy a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvénybe kis módosítással bekejljön az EOW törmelék fogalma:

„27. § (3) Az a kibocsátó, aki a hulladékhasznosítást vagy hulladékstátusz vége törmelék feldolgozását végzi, az új termékbe beépülő hazai hulladék vagy törmelék mennyisége arányának megfelelően jogosult a negyedévenként esedékes levegő- és vízterhelési díjelőleget csökkenteni.” •

EU-n kívüli ország hatóságai mennyiben vesznek figyelembe egy EK rendelet alapján történt minősítést, amelynek az eredményeképpen létrejövő EOW törmelék épp úgy néz ki, mint a többi zöldlistás fémhulladék.

Többen azért érdeklődnek az EOW minősítés iránt, mert úgy gondolják, hogy ezáltal a fémhulladékból haszonanyagot (pl. acélcsöveket, zártszelvényeket, leme-

A fémrovat támogatója:

INTERMETAL
RECYCLING
www.intermetal.hu